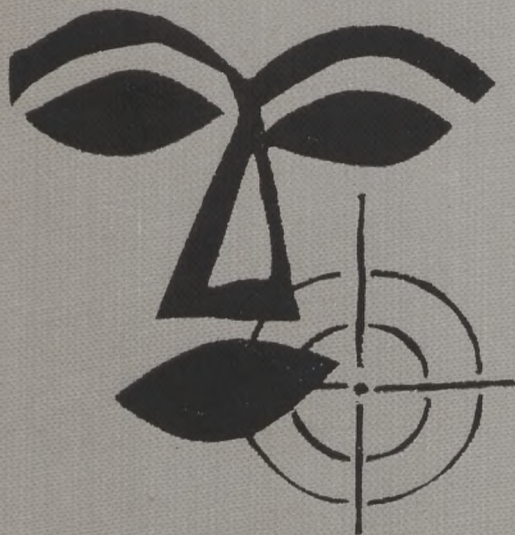
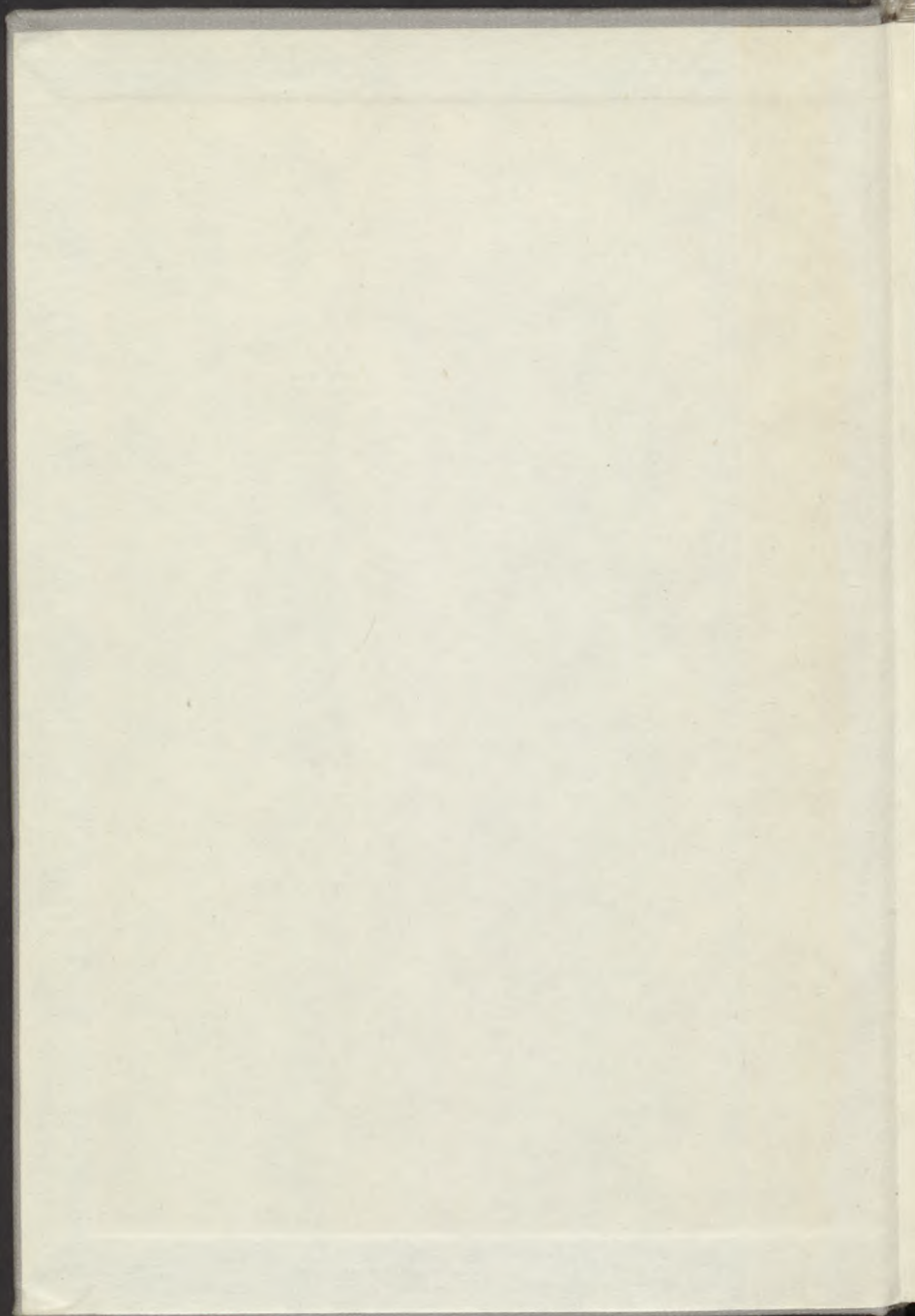
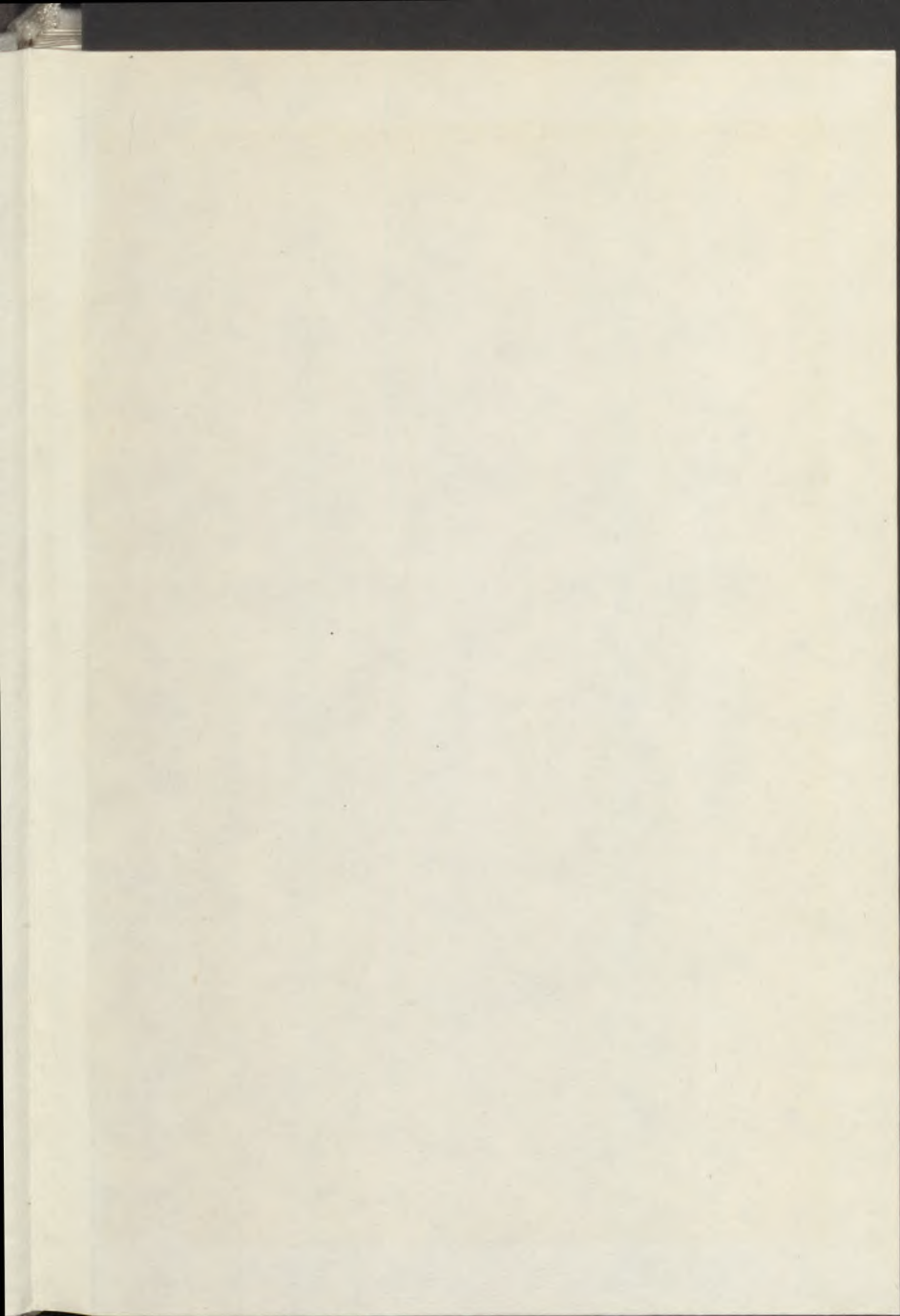
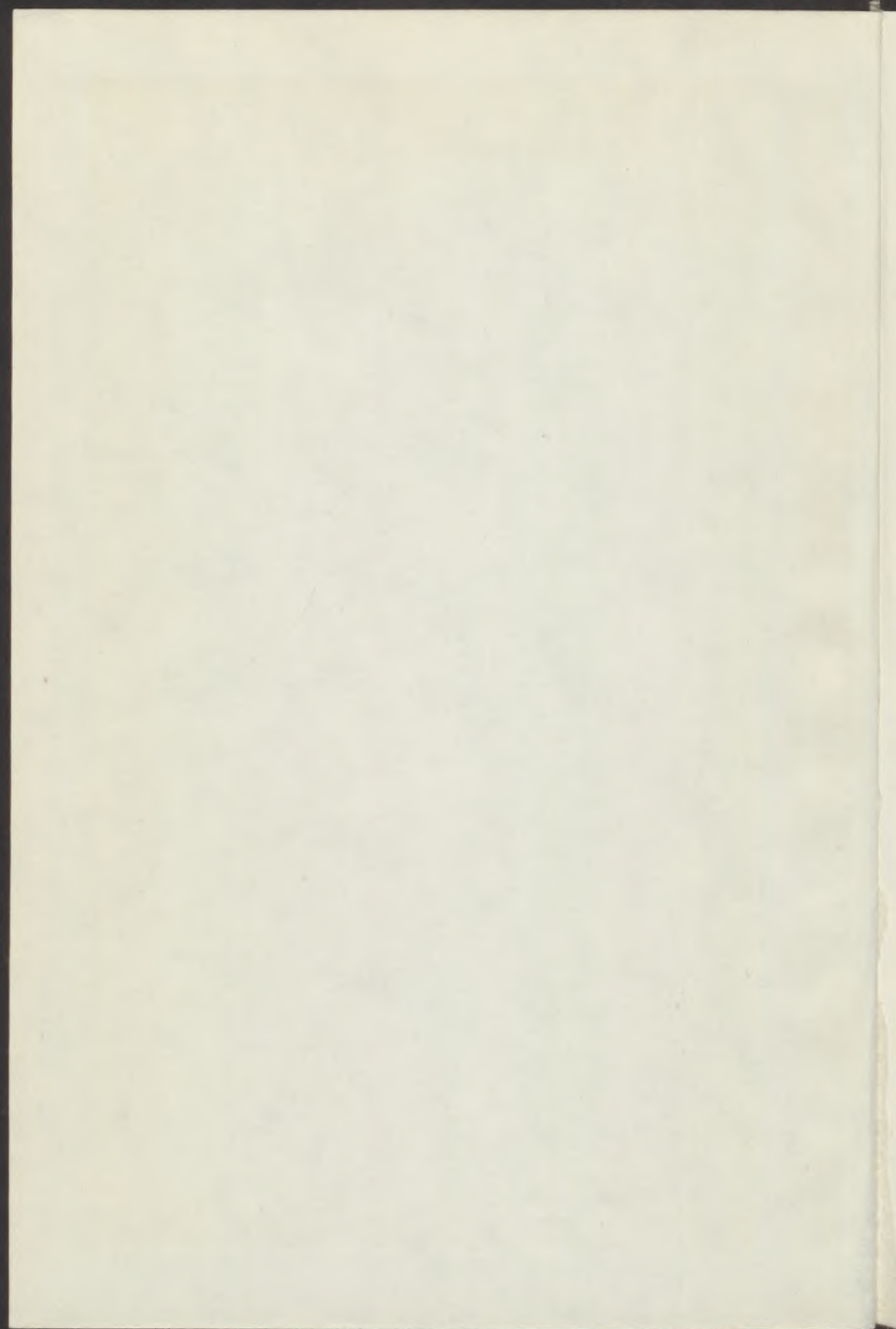

MB
91.112

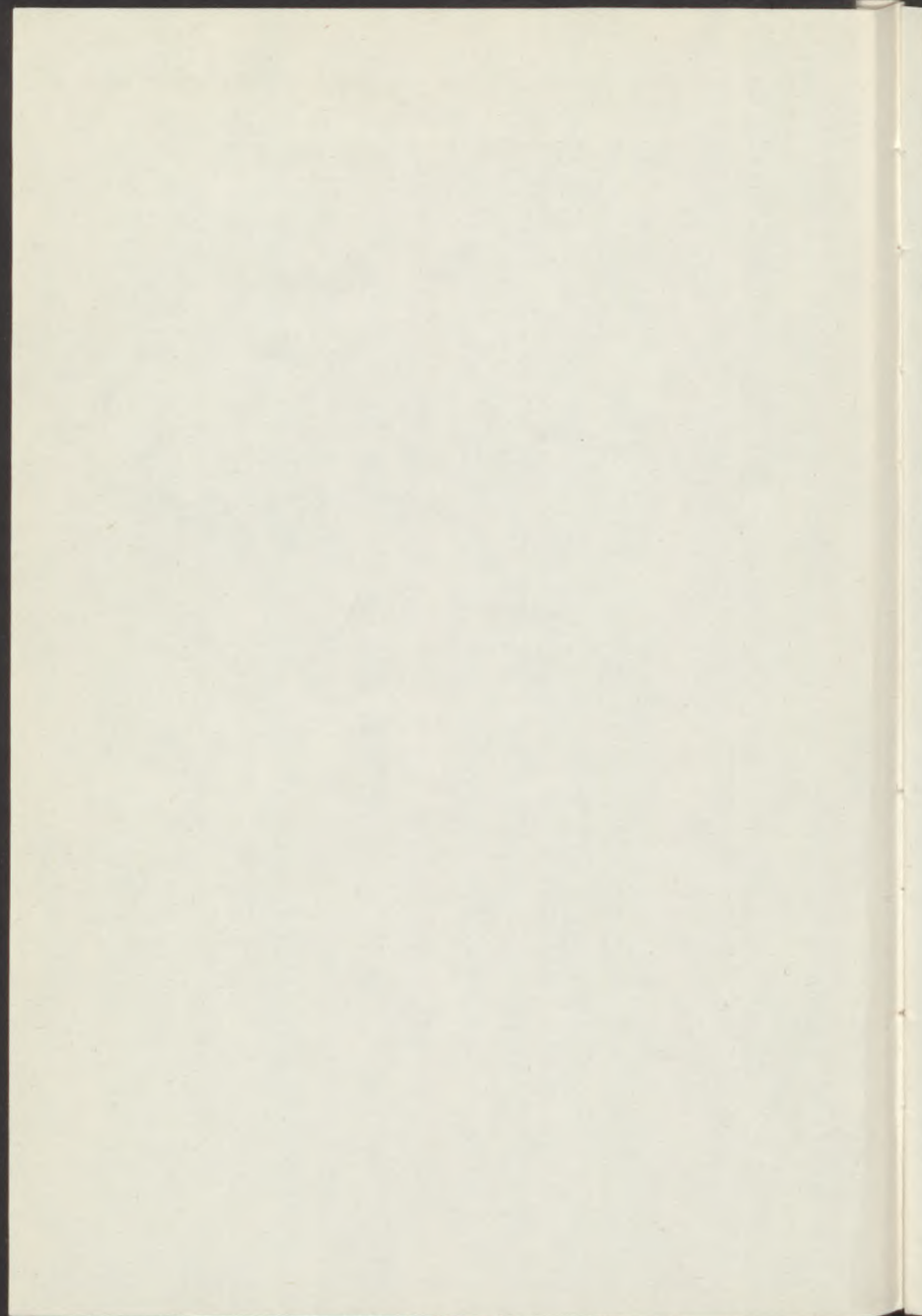

UTASSY JÓZSEF * POKOLBÓL JÖVET

UTASSY JÓZSEF

POKOLBÓL JÖVET

SZÉPIRODALMI KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST

MB91. 112

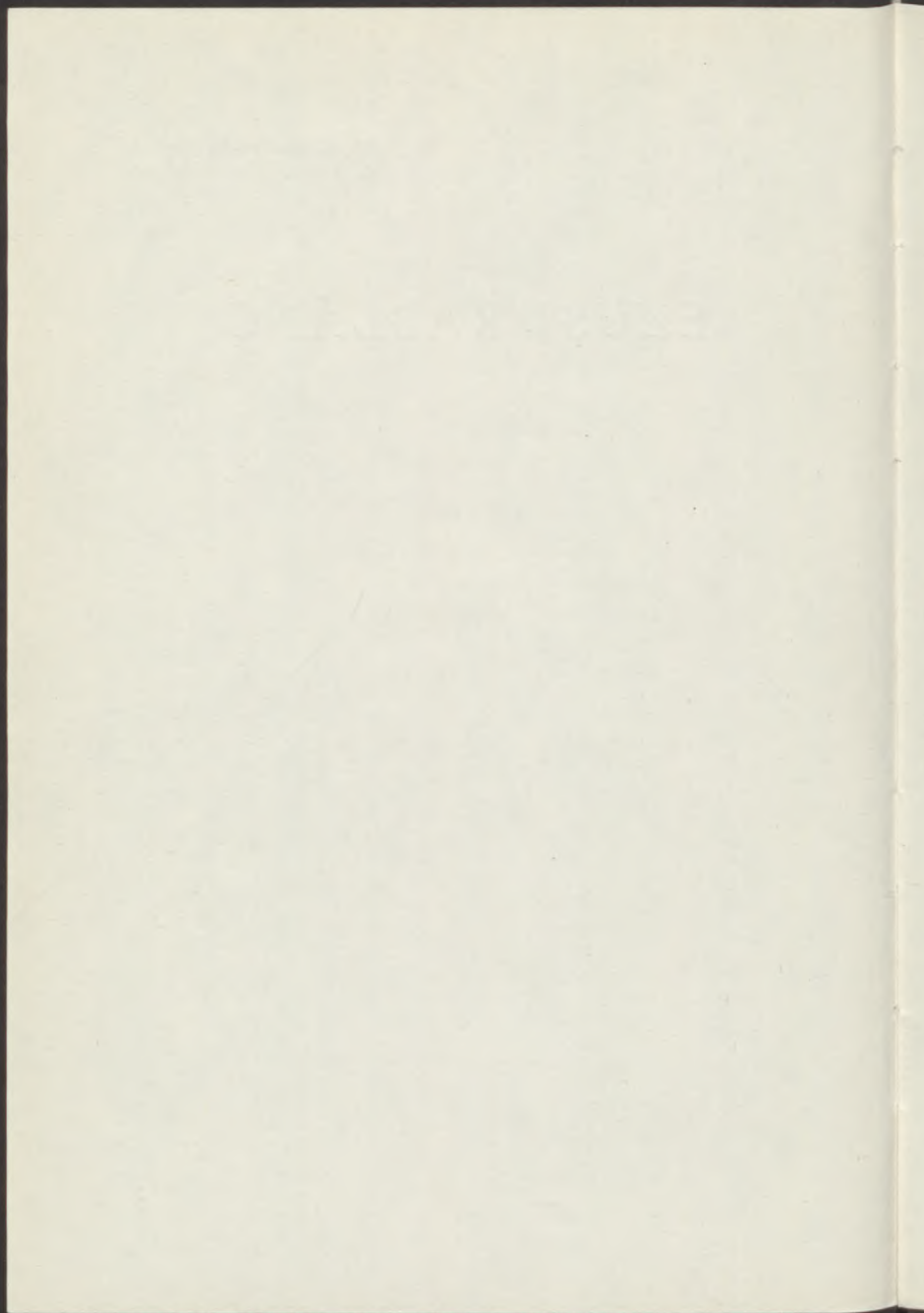

1981

*Dr. Szeleczky Máriának és
Dr. Juhász Pálnak: öleléssel*

EZÜST RABLÁNC

T
E
ÉGRE-TÁRT-KARÚ
H
A
T
A
L
L
M
A
S
I S
T E N

Utolsó tantuszommal,
a teleholddal hívom föl a figyelmed:
úgy dől belőlem a dögszag,
mint egy fölakasztott kutyából.

ESET

Édesanyám!
Mi van akkor,
tudod-e,

tudod-e,
édesanyám,
mi van akkor:

ha megőszült
magzatod
álmában

visszaordít
öled
odújába?

SÖTÉTEDEM

Esteledik a Zéró
kilométerköve:

sötétedem én is.

Csillagok bronzából a Mester
most önti fölém
az egek nagyharangját.

Fúj a szél is.

Végem
van.

LAKÓTELEPI JÉZUS

Préter Károlynak

Hogy ragyognak levetett rongyaid a holdsütésben!
Koponyádön csillagok töviskoszorúja, és hallo, ahogy
el-el pattan, zéróvá zörren halántékodon a hajsza.
Göndörebbe vagy már a görbe tereknél is, göndörebbe.

Három világtáj hatalmaival pörölsz az emberiségért,
és villámlanak körben az egek minden szavadra.
Dicsértessék hát a te neved, lakótelepi Jézus!

Ki a megmondhatója, hogy mióta állsz itt?
Meztelen vagy, mozdulatlan, fejed körül piros derengés.

Szirénaszóval jönnek érted a fehér köpenyesek.

EGY SÜKET ÉS VAK ISTEN PANASZFALÁRA

Láttuk, uram, remegtük
pupillád fényrobbanását,
féltünk, úgy hadonásztál
fényszóró két karoddal;

és hallottuk, uram,
füttyülsz a fájdalomra:
bombákkal hamisan!
Te, Az Abszolút Hallás.

És volt képed, uram,
állni a hulla Holdra,
s volt bőr is arcodon,

hogy süketen, vakon
egy világot vezényelj!
Köpvén a csillagokra.

A KÖR ÁTVÁLTOZÁSAI

Hula-hopp-karika, szeretőm köldöke, jegygyűrű.
Pisztolycső, puskacső, ágyúcső, mielőtt eldördül.

Fabatka aranyból! korona, rúpia, frank, yen, font, . . .
Lila lyuk a tarkón, homlokon, végül is mindegy, hol.

Nézzétek: karomon gyászszalag növekszik! Lassan már
oly nagyra tágul, hogy ráhúzhatjátok a Földre is.

Csak tudnám, mit akart üzeni nektek egy öreg ponty
a nagyvásárcsarnoki siralom-akváriumból!

IMMÁR TÍZEST LŐ

Ezen a szélbe bugyolált bolygón,
e méregzöld, megkergült Földön,
mit keresel te köztünk mosolygón,
mondd, mit akarsz itt, szerelem, álom,

e mozgósítható világon?

Énekeimre Isten is ráúnt.
Futnék, de gömbölyű földön hova?!
Huzatosak a lőtéri bábuk:
tízest lő immár a kiskatona.

AKI MAGA ELÉ MERED

Domokos Mátyásnak

Örültek háza. Éjszaka.
Vizelet szaga. Vér szaga.

Hold veri rám az ablakot.
Fenyegetnek a csillagok.

Micsoda ősi félelem
fagya dermeszti éjjelem.

De én tagadom, hogy a félhold
szabadította rám a tébolyt!

Gyilokkal néz farkas-szemet,
aki maga elé mered.

S iszonyú huzat járja át
koponyáját és mellkasát.

CSENGÉS EZÜST EMLÉKE SZÁLL

Tél! palotádnak padlósa füst, köd,
nem golfozik ott egér dióval,
ezüstöt hallok én, színezüstöt,
dehogy száncsengő halkul a hóban:

harminc ezüst ez, szétgurulóban!

Ne suhogj hozzám hollóselyemben,
hol leszek én már, mire kivirrad!
Hars kakasokkal, mint ama reggel,
Pilátus pendelye virít csak.

S rongyaim várnak rád a veremben.

KOVÁCS ISTVÁNHOZ

Kinek szemébe
csöppent a tenger,
helyét nem leli
már sohatöbbé.

*

Sejtből sejtelem
úgy lehetsz, testvér,
ha sütkérezel
a kezdeteknél.

Szólítsd lánykori
nevén a mákot,
kit a kikelet
megkoronázott:

mielőtt május
ragyája rád ég,
s megrontanának
Szent Bonifácék!

*

Testvér, kell hogy a
játszmát megnyerd:
fordítsd le magyarra
a Tengert!

TE ÜSS AGYON!

Fokozhatatlan Jákob létrája,
hiába újhodnak meg a vének.
Ablaknál ülök. Gyöngybaglyasodva
lesem a hulla Holdat. Félek.

Zuhanj rám, te üss agyon, te drága
csillagok röge, vak pacsirtája!

FÉLEK MÁR

Félek már magamtól,
félek, nagyon félek,
félek, ha megvillan,
késétől e kéznek.

Házam is, hazám is
csontig kifehérült,
anyámat átkozom,
világra miért szült.

Mért szültél világra
anyácskám, szerelmem:
magam vagyok immár,
nincs már hová lennem.

HALÁL ÚR!

Mint a betonbontó,
légkalapácsos ember,
úgy remegtem színed előtt:

de nem akasztottam föl magam,
nyelvem világra nem öltöttem.

Őcsontságod ezért
meglehet, hogy átkoz,
ám jogom van,
jogom:

a természetes halálhoz.

HALÁLRA VÁLTAN

Azt hittem én már,
csak arra gondoltam szinte halálra váltan,
hogy elcsavargok
egy éji folyó fényoszlopcsarnokában.

Az éjféli víz vonzott engem,
az éjféli víz panteonja:
tükörképe a teleholdnak
nyelvemen volt már szentséges ostya.

DALTALANUL

Elhagyott minden.
Isten se pártol.
Száműzetett az
ének a számról.

Sisakos tollam
bebábozódik.
Nincs dal! Az ember
csak átkozódik.

HOLTPONT

1

Jaj, most vagyok csak
igazán árva,
sárgaház sahja,
kékség királya,

most vagyok én csak
igazán árva:
görbe fának is
egyenes lángja!

2

Mint ama nagy, hamuhodó madár,
ki tolla tábortüzéből éled,
üzenem neked – a szél megtalál –,
hogy élek, barátom, újra élek:

mint ama nagy, hamuhodó madár.

3

Add már ajakamnak a szót,
idegeimre a vonót,
zendítsd rám a csontok csöndjét,
azt a száz csillagra valót!

Add már ajakamnak a szót,
kifütyülnek így a rigók,
dáridót csapnak, dáridót!

Add már ajakamnak a szót,
a pokolra hurcolhatót:

a tűzben is vacogtatót!

BÚCSÚ

Hát megnyílt a föld alattad, Pistám!
Már méteres lehet szakállad.
Érted én, árván maradt tanítvány,
üvölthetnék, mint a vadállat.

De csak nézek nagy, szárazkút szemmel.
Rám az ég tekintetteddel bámul,
s megszólít a hó, zarándok tenger,
Szófiában, kormosistvánul.

Mert Mecséren vagy Ágborisréten,
kölykes, métázó vadnyulak közt:
egy kisiú szavalja Vackort!
Maga az Isten ül vele szemközt.

I
T
T
NYUGSZIK

N
A
G
Y

L
Á
S
Z
L
Ó

kikeleti zöldözönben
vigyázlak világba öltözötten
orcámra permeteg bánat nem kell
fájdalom vizének ott a tenger
ZENG HANT ALÓL IS ZENG
A SZAVAD ZENG
NINCS SEMMI ÚJ A FÖLD ALATT SEM

SZAVAM

Szavam csillagfegyelmű ének.
Engem a szabadság igazgat.
Így vagyok én a legszegényebb,
gazdagnak is így vagyok gazdag.

Repülőre, hajóra szállnék
bejárni bírtokom: a Földet.
Tudom, hogy zöld a fű, a táj szép,
de van vidék, hol a fű zöldebb.

Engem a szabadság igazgat.
Szavam csillagfegyelmű ének.
Gazdagnak is így vagyok gazdag,
s így vagyok én a legszegényebb.

BÁBUTOK BÚBJÁN

Énekijesztő korban élek.

Süveg a szélben hogyha biccent,
avagy egy kabát ujja nemet int:
rebben a raj, hogy a zenit zeng!
Csupa egyenrongy a Mák-Föld megint.

Közösíts ki, Zarándokének!

Delej se bolondítson délnek,
mint sárguláskor e sok süvöltőt.
Riogjatok csak, szeplőzzétek
szemem égalját: seregély költők!

Bábutok búbján billegdélek.

SZÁRNYASOLTÁR

Arthur Rimbaud-nak

1

Éjjel a szél ha dögszagot lódít,
ebek tudják csak elsíratni úgy
az ember összes magánhangzóit,
mint e fölkaravánózott fiú,

ki most a Tenger színe előtt áll.
Lelkére már a moraj se gyógyír,
csak áll a parton, pokolból jövet
áztatja lábát Arthur. S Rimbaud sír.

Mert nincs többé Párizs, ha a kommün
lelőtt Albatrosz az Egyenlítőn.
Történelem sincs! Csak igazolt bűn.

És bögnek a tevék. Árusivatag. Csend.
Mint egy arany százfrankos, a vízből
ellenállhatatlan, óriási Nap kel.

És pereg, pereg a száraz tenger,
hajói kilenc hullámos állat,
pillád is hamis gyöngyöket ejt el:
kiköpött kalózkapitány vagy!

Pereg és pereg a száraz tenger,
fordulnak óráid zokogóra,
mert könnyűnek mutat minden percben
a sivatag, e nagy homokóra.

Málháidon ha babrál a hajcsár,
gyilok villantja fényét a frontra.
Sírkövesednek az arabok már:

recontra, Monsieur Rimbaud, recontra!
Ime: van itt egy világ!! Hát add el!!!
Mindened lesz majd, csak igazad nem.

Hallod-e zúgni a nyílhegy Á
zivatarát az Ű völgyében?!

Angyali kancát az É elé,
s hajrá, e néhai faekével
birizgáld, vénítsd meg, zokogtasd
az érzékeny öblök kis ó-ját!

Eleget éltünk ahhoz, hogy oktass,
tudjuk, amit egy hadihajó lát.

Taszítsd a tenger tornyait szét,
Istenét kutasd, meredek Í-jét,
s ha térde tündöklétére fölvelt:
Ü-sd az Ó-ért! vagy csillagára,

verj a holdbéli lány farára,
s kerüld meg hetvenhétyszer a Földet.

A MÉLYSÉGEKBŐL

Kondor Bélához

Piros portája, rőt udvara: van!
Kivégző udvara: nincs a Holdnak.
Kukorikútlan, roppant reggelén
míves kövek sem tanakodnak.

Bölcsebb a szikla, ha nincs mestere?!
Csöndje, türelme csillagi kölcsön.
Rózsa már nem, csak ballada terem
a terméketlen, néhai földön.

Mert újra idejár lopni, ölni
a mélységekből Egy Bukott Angyal.
Vak térzenére kering a többi:
húzzák nekik a műszerfallal,

hogy zeng a zenit, remeg a nadír!
Nagy szárnyuk kint az éj fogasán lóg,
szeplős haváról hallgat ám a hír:
titok a tollak pöttye, mert vádpont.

Nincs bűn, amire van magyarázat.
Öltél: bűnös vagy, Huszadik Század!
Ezért csillagra zárom a szemed,
s énekre csikordítom a szádat.

Föltéped kilenc fénygömb-lakatom?
Túl a Plútón se ragyog bocsánat!
Kuss az anyádba vissza, te barom:
Ábelra Merőleges Vadállat.

IFJÚSÁG, MINT SÓLYOMMADÁR

Jaj, Te! akinek olyan hosszú
haja nőtt, mint a fűzfavessző!
Miről merengsz úgy, hova tűnődsz,
hogy párodnak is, ki veled időz,
ökörnyalat húz kontyából az ősz?

Vallasd meg inkább öklödet, szóljon:
vissza miért nem suhog rá sólyom,
e kezes állat már hozzád se hú?!
S tudod-e azt, te Dávid-erejű,
hogy nem kesztyűd, nem is a keselyű:

te ijesztetted világgá, kóbor!
Mert ezüst rablánc csörög csuklódon.

POTOMSÁG

PETŐFI SÁNDOR UTOLSÓ SZAVÁRA

Ingyen idő, májusi potomság!
Csillagerővel nyílnak a rózsák.

Radarernyőt bont, pörög a kapor,
tökvirág darázsreaktora zsong.

Vagyok egy vén csillag kiszemeltje:
gáttalan galaktikáim kertje.

Nyílik az ég, ha csuknak a bankok!
Nézd, uramisten: micsoda bankók!

Lótuszülésben húz napkeletre
rongyarány szőnyegén Ady Endre.

Íme, a sarkokig tárt valóság!
Verejtékezi lovát a Lóság.

Tovatuündököl asszonyom, alszik.
Haja zúg. Ezüst combja közt partfis.

Életen innen, túl a halálon:
kisfiam is száll! Kék lova álom.

SZPARTAKUSZ ÉNEKEL

Ő népekkel játszat
gladiátorosdit,
izgul, ha megfutamodik a vér.
Övé a dísztribün,
páholya piroslik.
A teste hájas, lelke ösztövér.

HITFOGYATKOZÁS

Adhin Persaud-nak

Dióverőfény. Rezgőnyárfa
idegösszeroppanása.

Sisakból makk, emberfej pottyán.
Hitfogytkozás játszik napommal.

Koppanás, csönd: ez lett a ritmus.
Mezőn új csaták csontja virít most.

Győzelem?! Harminc ezüsstel győztek!
Énekelem hát: júdás idő ez,

s úgy meredek a kereszt fiára,
kiropan bogyószemem világa.

Csoda nincs! Lám, a sós vér is felforr:
tréningezik velem a terror,

ördögszekerek után köttet,
csúfolja testemmel a Földet.

Fogadna fiának is: ha élve
törhet az idő kerekébe.

De alku sincs! hát hosszú hajammal
söpreti avar forradalmam.

Süvíts, süketíts Hatalmi Lárma,
véniés Hetvenhét Tornyodba zárva:

ellened én, Ember az őszben,
immár halálíg levetkőztem.

SZÉP ELMŰLÁS, GYÖNYÖRŰ ENYÉSZET

Rettegem itt a csillagok titkát,
hunyorogok: hátha kerengő kripták?!

Ezen a haláltávlatú bolygón
nem tudok tűnődni még mosolygón.

Elég, ha egy száraz ágra nézek,
odavan máris minden kedvem.

Szép elmúlás, gyönyörű enyészet:
mért nem tudsz megvigasztalni engem?

PARADICSOMI TŰZMADÁR

Dehogy a nyitja:
rabja teszi a kalitkát,
mert az a titka!

Ha van remény még:
ezt is, amazt is a csillagi mélység
kulcsa kinyitja.

Szép mese!

Maga
az énekek éneke
dobog a bordák birodalmában.

Tüdőpuha már priccsem is,
ruganyozhat a szellem.

Félénk virágok,
s vadrózsák rengetik csak a rácsot,
ha barmot szabadít
rájuk a reggel!

A láng
piros madara lobog,
énekel,
ugrál sorsa ellen.

POKOLBÓL JÖVET

*Dr. Dér Piroskának,
Dr. Nádas Máriának,
Dr. Bitter Istvánnak,
Dr. Karczag Istvánnak,
Dr. Récsey Bélának,
Dr. Sombor Gábornak:
köszönettel*

Ifjúságnak háttal,
hosszú, nagy víz mellé,
kiültetem kölyök szívem
csillag alá, kőre.

Dobogná ki, verné,
lűktetné világgá,
ami fáj és lehetetlen
immáron kibírni.

Így az a vers indul,
mihez végső pontot
görgethet akár maga a
dátumos halál is.

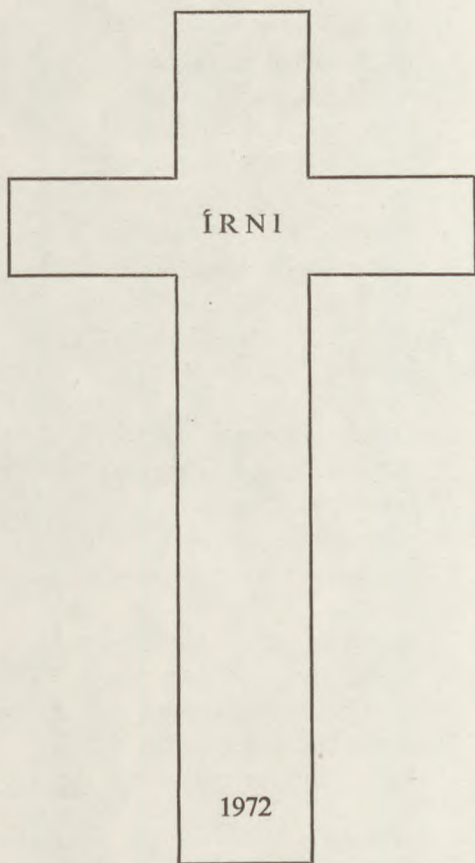
Harmincnyolc évgyűrű
arany tüze őrjít,
pántolódik homlokomra
a negyvenedik már.

Jövök a pokolból,
kór tüze ragyogtat,
megettem egy mázsa gyógyszert,
mégsem enyhül kínom.

Jövök a pokolból,
immáron öt éve
úgy járok én oda, mintha
otthonomba mennék.

Otthonomba, végleg
tébolydába zárva:
ments meg engem, ifjúságom,
te egyetlen, árva.

AZ ÉN KERESZTEM

SZÉLKIÁLTÓ

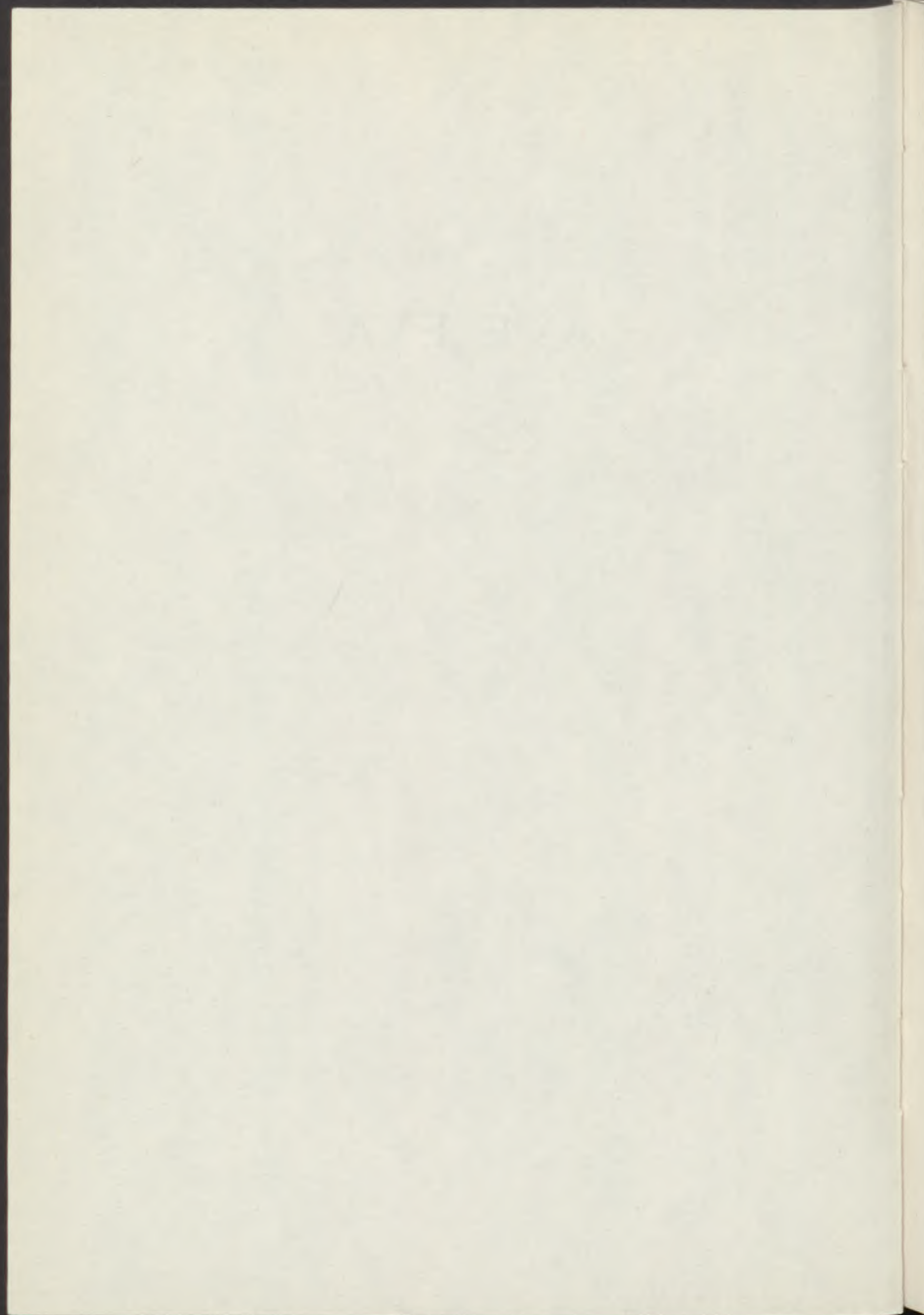
Jaj, ne hagyjatok magamra,
jaj, ne hagyjatok magamra,
ne számúzzetek a dalba,
ne számúzzetek a dalba:
jaj, ne hagyjatok magamra!

Furcsa tömlőc ám az ének,
furcsa tömlőc ám az ének,
rabja vagy, de mégse véd meg,
rabja vagy, de mégse véd meg:
furcsa tömlőc ám az ének.

Engemet ha árván hagytok,
engemet ha árván hagytok,
ti is egyedül maradtok,
ti is egyedül maradtok:
engemet ha árván hagytok.

Jaj, ne hagyjatok magamra,
jaj, ne hagyjatok magamra,
ne számúzzetek a dalba,
ne számúzzetek a dalba:
jaj, ne hagyjatok magamra!

ÁVE, ÉVA!

ÁVE, ÉVA!

Legendák lánya, te édesvízi
csókjaink partján delelő Szűz:
nézz vissza, láss végig az úton!
És dicsértessél, mert beleőszülsz!

Mert beleőszülsz, én édes párom,
Isten se óvja már azt a tájat:
vércsével pillog az ég, fölöttünk
sasok körözik a pacsirtákat.

Elangyalodnak minden ördögök,
kék tavon szürkehályog a pára,
szemed villámlik, gyomrom mennydörög:
éhes vagyok a Tilalomfára!

VERONIKON

1

Keríts két karoddal körül,
hogy az egek tornya mögül,
s tócsák, tavak tükre alól:
mellem két szomszédvárának
nagy udvarát ne süsse Hold!

2

Én asszonyom, kendőcske szentem,
bocsásd meg nékem a keresztfát,
derekad oltáráról felejtsd el
kerítő két karom! Szeress mást.

Mert harminchárom évgyűrűmet én
eladom Szaturnusz abroncsáért
egy kupec istennek: a Hit hegyén.

Fakul a bíbor? Ontsatok rá vért!
Óriás rakéta-körmenetből

keresztfám Húsvét Holdján mered föl.

VIKTÓRIA

engem veled
téged velem
kitüntetett a szerelem
kitüntetett a szerelem

bimm-bamm bimm-balabamm bimm-bamm
bimm-bamm bimm-balabamm bimm-bamm

ezen a hosszú betűvert soron te lépdelsz
ezen pedig – mindig mellédszegődve – én

bimm-bamm bimm-balabamm: piros!
bimm-bamm bimm-balabamm: hogy zúg!

leng! bong! jaj csupa hang!
virágvasárnapi harang
a szoknyád.

IMÁDLAK

EZÜSTHÍD

Monika Bayernek

kapcsold
ki
melltartód
szépem

hadd
ússzanak
a
szerelmes
meduzák

heverjenek
a
homokra
kéken

tudja
meg
mindenki
reggelig

holdfényes
bólyák
a
melleid

EGÉSZSÉGEDRE: KRISZTINA!

ha hóval hullna is ruhád
kimájusítanád szobámat
mert te magad vagy a virág

s

n

i

n

c

s

vázám sincs
karcsúbb tenálad

TÉL

Bent:

szeretőmmel gordiuszi csomóban.

Kint:

Nagy Sándor karddal a hóban!

Ő is,

mi is:

ébren!

Ezerkilencszázhatvanhét

decemberében.

ANGYALI ÜDVÖZLET

Szárnyam havát küszöbödről
elhordja a szél reggelig.
Ne félj! – rúddal áll a Göncöl
csillag-tükörképedhez is.

CIGÁNY KIKELET

Lina, Szabina, Nánika
combja fekete tátika.

De nálam ám a kék bibe!
Lengünk. Lilán a semmibe.

ÉNEK VIRÁG HELYETT

Vujosevit Slobodának

A tóba fecske csókolt,
és hogy pillogott az én szeretőm!

az én szeretőm,
aki dombjairól
holdbeli málnával kínált meg.

Mert úgy van ám, jaj:

ha nem magával,
akkor minek is kínálna mással
férfit egy nő –

egy nő,
akinek csillagokkal
nyílik a combja.

Ó,
emberek,

amikor velem a homorú heverőn

Ő
hempereg:

innen döngetett vénuszi dombján,
s túl az ősködök menyecskekontyán
úgy ruganyoznak a göndör terek,

irígylenek
az istenek.

Tördeld, idő, a tornyokat!

Ha bábeli,
ha bizánci.

Gyere,
Szlobodanka,
gyere:
csak blúz alatt dzsámi a dzsámi!

Untatnak Allah néhai
nagyhatalmának
kőrakétái.

Ásításom a müezzin odva.

Gyere,
Szlobodanka,
gyere:

csak egy ujjal érints meg engem,
s lekondul csipődről a szoknya!

.....

És dicsértessék az Ohridi Tó,
ha néma is a csillagok bronza.

Struga, 1973

A SZERELEM SZÉLÉN

Légy a szerelem szélén is bátor:
szeress engemet, Horváth Erzsí!

Mert a lebillent mérlegű ágyon
nincs többé játék.

Már fiam is csak a hinta álom
lengeti hozzád.

Sorsom örökség: tág a világom,
szűk Magyarország.

Mit akar itt ez a kéz a számon?
Csillagi csöndet emberi tájon?!
Hogy ami fáj, szótlánul fájjon?

Költő vagyok én: magyar költő!

Csak ami szívemen tollászkodik,
az röpül el az én számról.

Szeress engemet, Horváth Erzsí:
légy a szerelem szélén is bátor!

Majd összeterelem kis családom,
aklok melege szobánk belengi,
s tested fűvére, én édes párom,
kicsapom tűz ujjam legelni.

Csak légy mindenek szélén is bátor,
és szeress engem, Horváth Erzsi!

HAMIS JEGYBEN

Gurítsd világgá karikagyűrűd!
Bitang fém ujjad aranya. Gyűlöld!

Zengjenek hozzá himnusz, bármit:
szemét az űrben a gyémánt is.

Hamis jegyben jársz. Léted is talmi.
Szabadságodat vissza kell adni!

Derekamról a sziszegő szíjat
ha nyakam köré bűvölöd: sírj csak.

Te legutolsó magántulajdon:
szerelem gyűrűsférge vagy, Asszony!

Hány karátos az éj, mit az űr küld?!
Legyen Szaturnusz fényköre gyűrűnk.

A SZERELEMTŐL VÉGLEG ELOLDVA

A szerelemtől
végleg eloldva
ugathatsz rám, mint
ebek a Holdra.

Melled lampion-
fénye mellett
nem leli apját,
sír a gyermek.

A szerelemtől
végleg eloldva
borulok gyászba,
fekete gondba.

NUDISTA STRANDON

Végre
kifeküdhetek a fényre
meztelenül,
ahogy megszülettem!

Zúg a zöld,
pereg a homok.

Csiklandozzák egymást
a lábnyomok.

Egy kisfiút kerget a tenger.
A csöppség tapsikolva szalad,
végül elgáncsolja egy hullám.
Kánikulát kacag a nap.

Fúj a szeszínű,
viszi a szürkét.

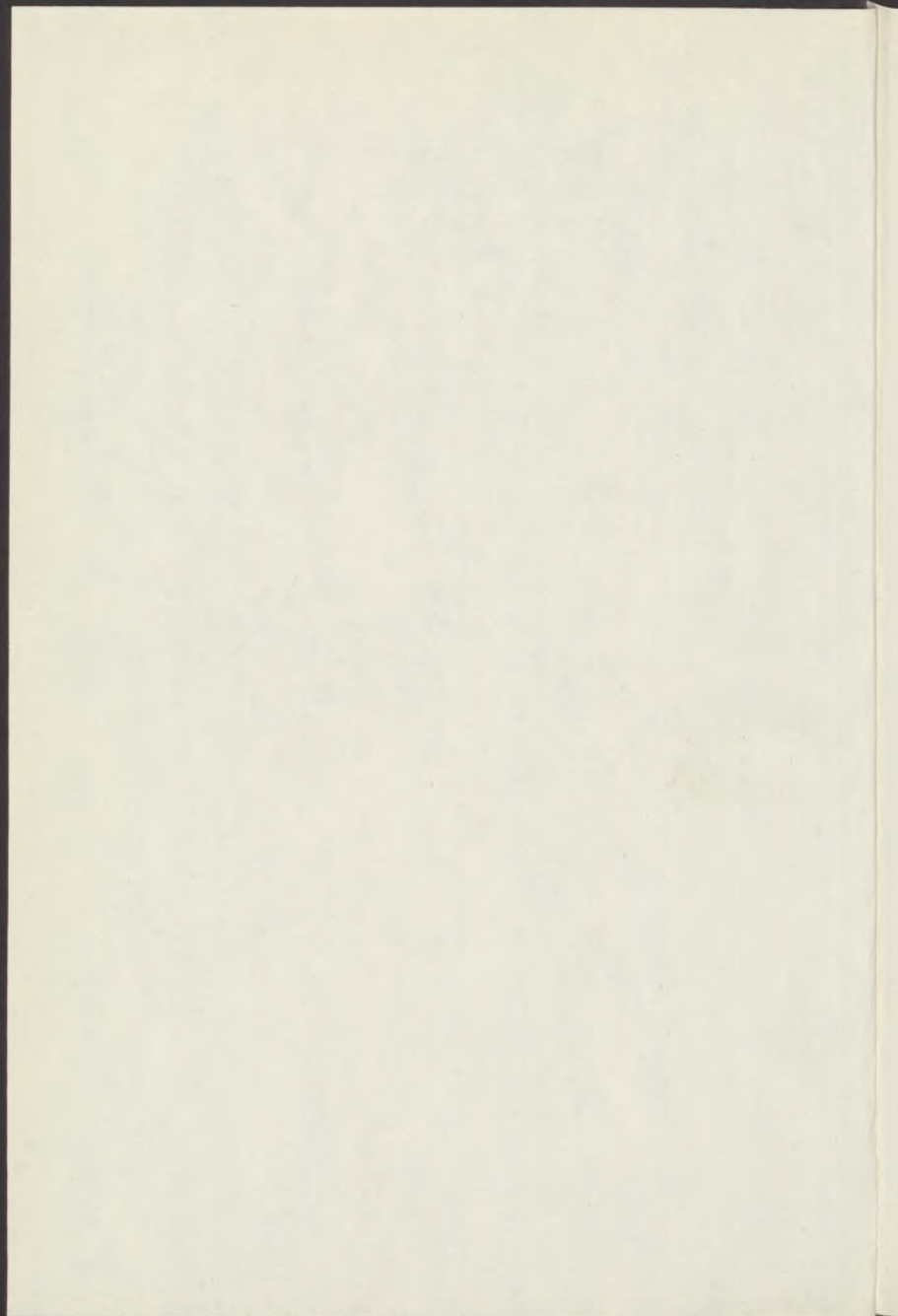
Meduza dereng,
víz alá merült
miniatűr ég,
tengericsillag kék napernyője.

Néhány kilométerre innét:
ásítóznak az ágyúk,
pisálnak a hadihajók,
s az égre otromba
torpedót emel
a zsiráfdarucsorda.

Micsoda béke van,
micsoda béke.

Mégis:
szép itt, csakazértis!

Egy karcsú lány áll a parton.
A szél zászlós hajába kap.
Karján kosár hold aranylik.
Combja között megy le a nap.

HUNGÁRIA KÁVÉHÁZ

Motto: – Hungária Kávéház?
– Kávéház Hungária!

SEVEN ANNOTATIONS

THE SEVEN ANNOTATIONS
OF THE SEVEN ANNOTATIONS

SZÉKFOGLALÓ

E kávéházban, hol járvány az ihlet,
receptre jár a dupla, Cola, sör,
egy szék, egy asztal engem is megillet,
bár arcomon még lábon áll a szőr,

s pókhálózik pillámon a tekintet.
De hallga! hív az Eustach-féle kürt
a könyvelésben naprakész zsenikhez.
Mért bántaná az Érintő a Kört

e kávéházban, hol mér-tan az ihlet,
s szerkesztve töprengsz,
sorsod hátha így szebb:
magyar költő vagy, életed kiáltvány!

Hó hull, mégis rezseg a hó a járdán,
s alig állítják össze ím a cehhed:
törzsasztalodról oda a márvány.

KÁVÉ-SZONETT

Idő, te aztán karburátor vagy!
Az örökmozgó Energiáé.
S te kétütemű piros motornak
vagy a sebességváltója: kávé!

Betűországút, ha cserben hagynak
gyalogos verseim igazáért,
legyen majd ez a szonett: talapzat!
Ihletem isteni italáé.

Ha meghalok, egy halhatatlan
kávéfőzőt viszek magammal!
Sejtem én, cinkos bűneim súgják:

rejt a pokol is tűzről pattant,
csillagszemű, ördögded Angyalt,
ki főz egy léleklendítő duplát.

IRODALMI ÉLET

Istenülnek a piacon
pegazus-lócsiszárok,
s öltre mennek – ó, kis haszon! –
a bajnok és a bájnok:

mert szent a rongy középszer,
mert szent a rongy középszer,
mert szent a rongy középszer,
mert szent a rongy középszer.

AZ ŐSTEHETSÉG

„Nem érdekel!
a verseimre kushadt
kritikus had.

Cigányasszony!
jósolj nekem babért
krumpliért, babért.”

AJÁNLÁS

Hallod a kis nyugodtját?!

Ma ráér,
s könyörög hozzád
nyugtalanságért.

Bocsáss meg néki, herceg:
nem tudja, mit cselekszik!

VILÁGVÁROSI ÉJ

A nagyfeszültségű neonlugasokban
magányos Díszterek bibircsókolóznak.

HÁT TI KIK VAGYTOK?

Mi vagyunk a kurvák.
Se szerelem, se flört!
Palink mellén pénzért
pöndörgetjük a szőrt.

MAGYAR NÓTA

Kimegyek a timi-temetőbe,
béfekszem egy kipi-koporsóba.

FOLK BEAT

Kimegyek a temetőbe,
befekszem egy koporsóba.
Kukucskálok, kukucska:
hul-la, hul-la, hu-hul-la!

EGY RAKÁS VERSRŐL

Orrfacsaróak.
Vidd a fenébe!
Búzlík a tollad
kék ürüléke.

PROGNÓZIS

Laptölte.
Pilinszky versfogyatkozása.
Kötetem
saját bőrömbé köttem.

SZÉLJEGYZET

Amiről beszélnek a szombatesték:
nem tűri el a nyomdafesték.

KÉT IDÉZET

- „ez az ország létezésem tere”
- „hogy nézni is tereh.”

RÍMEK

NYELVÉSZETI VIZSGA UTÁN

Szemere
szomorú
szamara
számára

HOGY MIT CSINÁLJATOK?!

Fiúk, fogjatok legyeket!
Töméntelent. Rengeteget.

Ti meg, lányok, taktusra,
tűzzétek egy kaktusra!

KÖZBESZÓLÁSOK

– Uszítható a macskakő?!

*

– Minek állítja hát esküdözve,
hogy isten uccse
ő Che
öccse?!

*

– Ki a pocakos erszényű
papa hobója:

te ne tudnád,
te szépreményű,

hogy forradalmat sem hoz a gólya?!

*

– Kinek az ajkán
terror a dal már:
az forradalmár?!

UTOLSÓ HITVITÁM

avagy:

Ember a Holdon!

Hajdanán túl is a tülök Hold
csillagosba tévedt tulok volt.
Alant a sárba lovak léptek
égi patkóra tükörképet.

Minap egy rideg lelkipásztor
így papolt hitfogyatkozáskor:
„Meglásd, a mennyei betyár Hold
még elköti Istent a Nyájtól!”

Én meg részvéttel válaszoltam:
Ő, aki minden nőt bevérez,
s Jónással, cettel, tankhajókkal

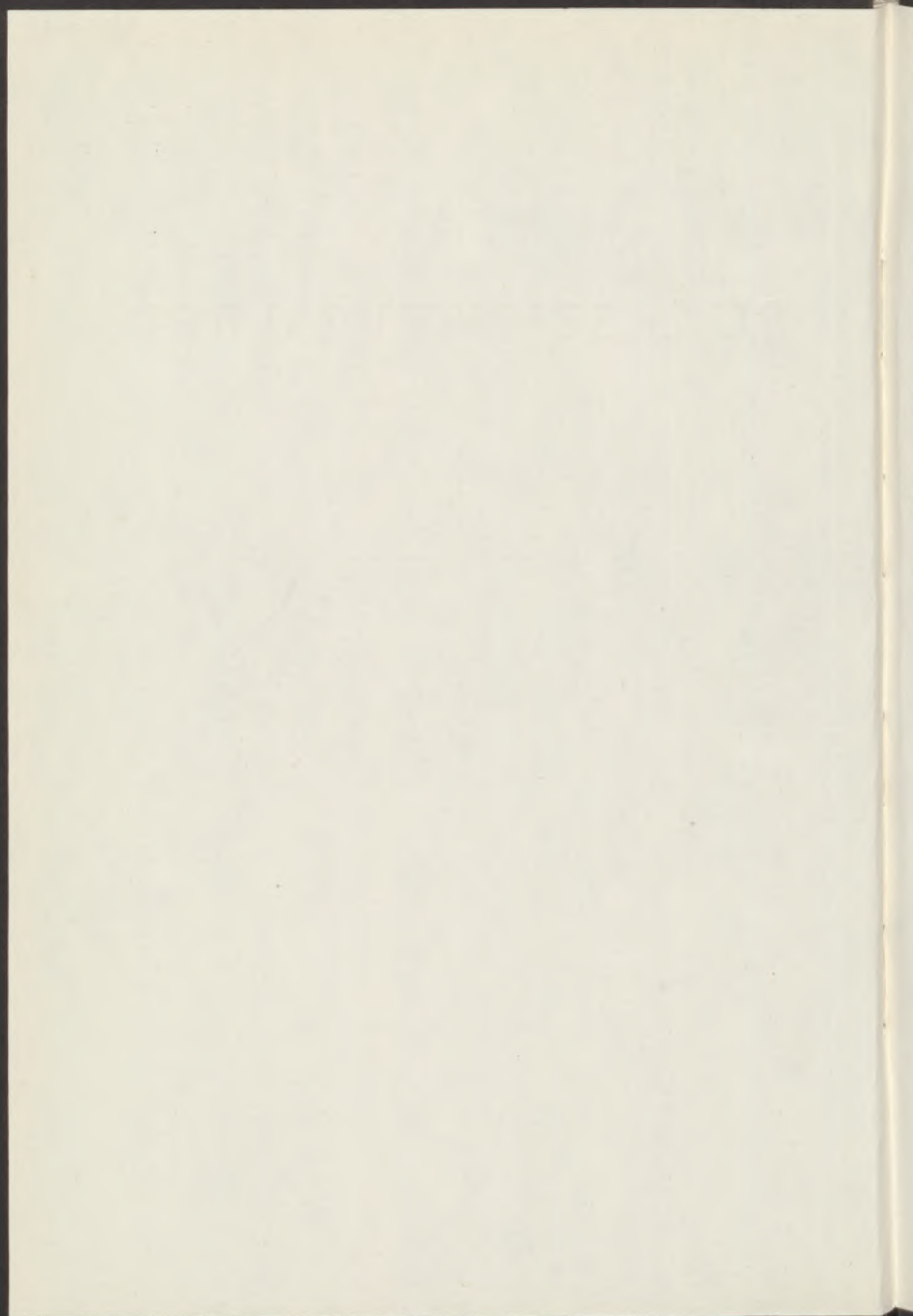
az Óceánt is megemeli,
annak, Domine, semmiség ez.
Teheti, istenkém, teheti!

NYÍLT LEVÉL

Szavaimat hogy öld,
hogy szárnyát szegd a dalnak,
jogot, te önjelölt,
kitől kaptál, ha kaptad?!
Ne énvelem közöld,
csak válaszolj magadnak.

Engemet ez a Föld,
ki véneidnél vénebb:
fiaként üdvözölt,
s énekek énekének
fogadott föl a zöld.
Nem: csillagra cselédnek!

BÜKKSZENTERZSÉBET

BÜKKSZENTERZSÉBET

Újjongó hegyek közt,
sóhajtásnyi völgyben
élt egyszer egy falú.

Benne gömölyödtem
fényre, napvilágra.

Ő hát szülőföldem!

DIÓFA

Ünnep van, szerszám-
szentséges ünnep!
Apám a kertben
diófát ültet.

Róhatja körös-
körül a róka:
nem szédül le a
Fiastyúk róla.

De ha én törzsét,
ágait rázom,
sírás szakad rám,
meg diózápor.

MÁRCIUSRA

Lomhul a hó. Márciusra
buborékokat fú a föld:
kupolát a tücsöklukra,
kupolát a tücsöklukra.

Gyujtózsinór minden gyökér:
rügy robban, reped a göröngy,
s fakad a fű, szakad a fény,
fakad a fű, szakad a fény.

ORSZÁGOS VIGYÁZZBAN

Aznap, amikor országos vigyázzt vezényeltek,
a mi osztályunk is mintha karót nyelt volna.
Épp földrajz óra van, a táblán színes krétarajz
a fölkoncolt Földről. Először látunk a magmáig.

Szmigura tanár úr feje fölé glóriát kereng
három legyecske, de csak a szemét veti föl rájuk,
mint egy szent. A világért se hessentené el őket.

És akkor a Hőscincér Őrs kulturosa elhaloványul.
Nagyot szellent, hosszan serpentinezgeti szegényke.

Mintha elgurult volna a földgömb! Mindenki a pad alatt.

POFON

Mert Emmát mellbe csípi,
leken Bivaly tanár úr
két akkora pofont, hogy
ötszirmú rózsaláng gyúl
helyén, s a pöttöm ember
nekiesik a padnak.

Csönd lesz. Moccanni sem mer
az osztály. Csak az ablak
párkányán ottfelejtett,
félszemnyi kockacukron
tülekedő darázsraj
zavarja meg a csendet.

Most egy paradicsommal
púposra megrakott,
kofás szekér nyomában
kullog, s mint a nagyok,
hátra csapja kezét és
szentséggel szerfölött.

Így jön haza haragvón,
s lábujjai között
fel-felpipál a por, míg
azon tűnődik el:

Bivaly tanár urat hol,
mikor, hogyan s mivel
kólintsa főbe, s aztán
beérje ennyivel,
vagy nyúzza meg s a bőrért
kitömje sebtiben?!

Villog a sok villanydrót.
Ablak ragyog. Tető
tündöklök és fölötte
rezseg a levegő.

A SÁNTA SUSZTER

Részeg a sánta suszter, részeg.
Jön, leveri a fecskefészket:
ének hull, toll havaz.

Nagy vasvillával hadonászok,
dühömben fényeset kiáltok:
Te Hülye Kaptafasz!

Élve temetted el cicámat,
egerek álma: emberállat,
patkányok doktora!

Hazajön egyszer Papa és véged,
mert Ő szereti a füstikéket. –
Röhög a mostoha.

SEREG LIBA ÉLÉN

Ez a kisleány, aki itt koncsorog ebben a költeményben,
jókedvű rigók cimborája, fülig maszatosan is vezér.
Egy sereg liba élén jön most a dülőúton, mezítláb,
klottgatyában, fején zöld kalap, vállán kenderostor.

A Kékes kilátója fölött piros pont már a Nap, fordított
mennyei fölkiáltójel, mert gyönyörű arany mondat az ég.
Szekerek hordják haza a homályt a határból, este lesz.

Ahol egész nap pacsirtaszárnyak verték a kék levegőget,
az ének átforrósodott helyén ott ülnek már a csillagok.

Akkora félhold süt le a mezőre, mint egy kaszasuhintás.

ŐSZIDŐ

El-elnézem,
ahogy nesztelenül
ez az öreg fa
lemeztelenül.

Törzse nyarat akar még,
de már telet kavarnak,
és hullnak rá a nagy fekete rongyok:
ejtőznek az óriás varjak.

Kár
már
mindenért,
kár,
kár.

Száll a levélhullaillat.

És holdimádó kutyák ugatnak.

IRÁNY: PÉTERVÁSÁRA!

Úgy indul ez a költemény, hogy
kerékpárom nyergébe pattanok,
s usgyí,
ki a falumból,

irány Pétervására,
ahol kéttornyú már a templom.

De nem az oltár elé
suhanok térdepelni,
az én Istenem a Kakas vendéglőben
trónol:

konyakos kupicák közt
kong értem krinolinja.

Dicsértessél hát mindörökké
huszadik évem pincér Marikája,
mert visszeres lesz majd a lábad,
s hol lesz az én darázs tekintetem

hervatag melledről,
bedagadt bokádról!

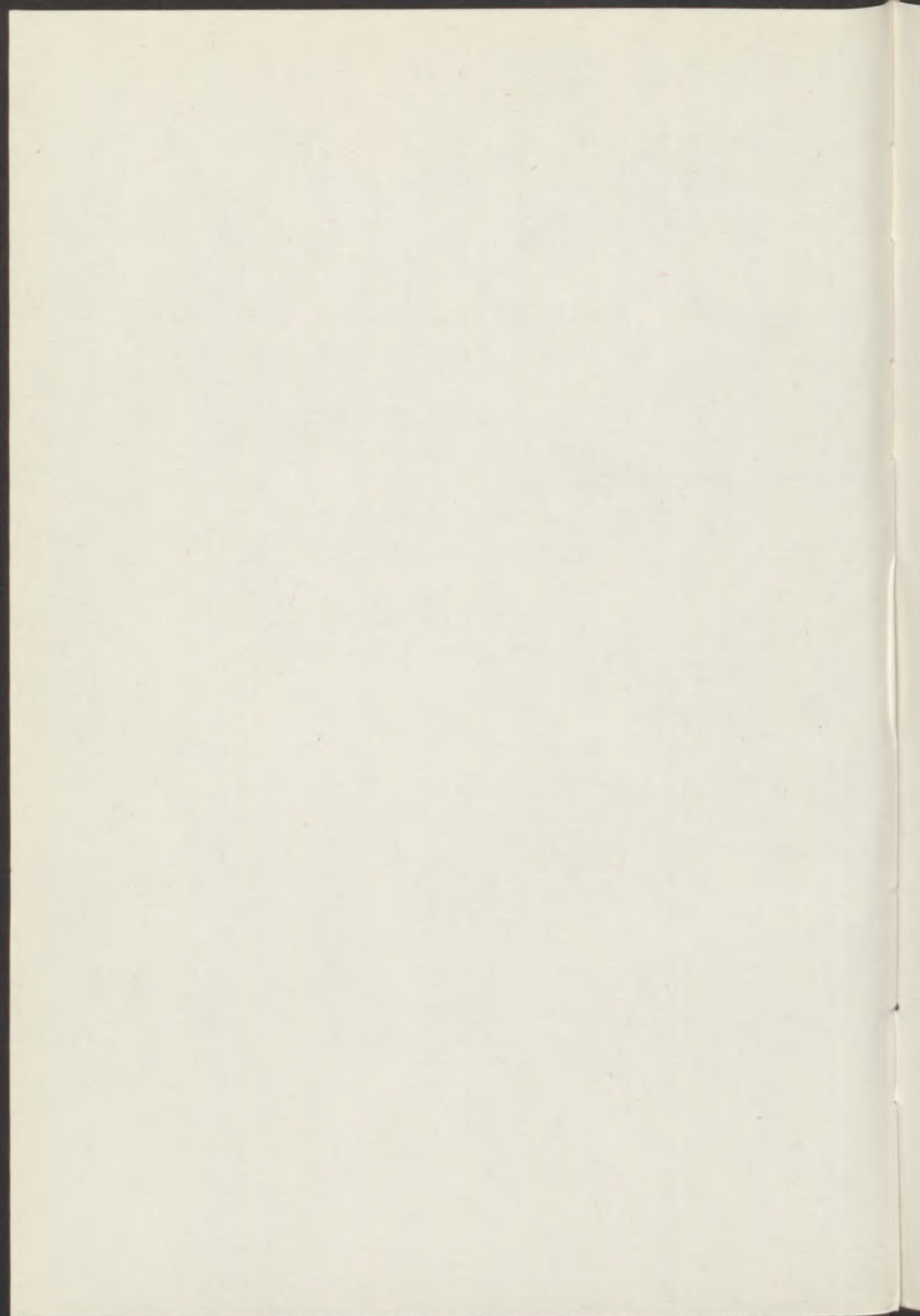
HOL IFJÚSÁGOD TÚNT EL

Hol ifjúságod tűnt el,
fekszel hanyatt a fűben.

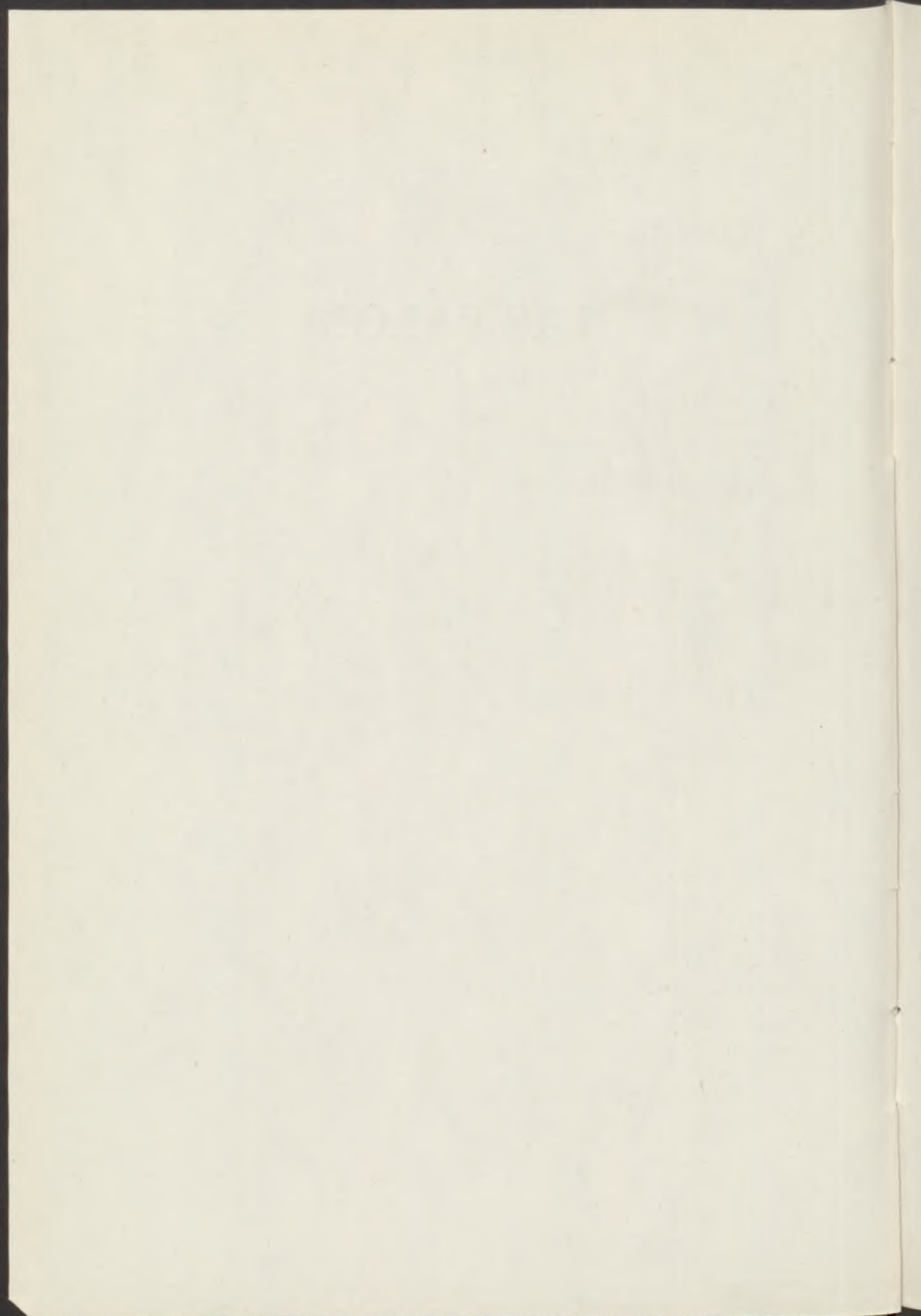
Hatalmas fellegárnyban,
heversz az elmúlásban.

Villanydrót-kotta-hangok
a fecskék, vadgalambok.

Dúdolod őket halkán.
Suhanc vagy. Halhatatlan.

TARTALOM

EZÜST RABLÁNC

TE ÉGRE-TÁRT-KARÚ	7
ESET	8
SÖTÉTEDEM	9
LAKÓTELEPI JÉZUS	10
EGY SÜKET ÉS VAK ISTEN...	11
A KÖR ÁTVÁLTOZÁSAI	12
IMMÁR TÍZEST LŐ	13
AKI MAGA ELÉ MERED	14
CSENGÉS EZÜST EMLÉKE SZÁLL	15
KOVÁCS ISTVÁNHOZ	16
TE ÜSS AGYON!	18
FÉLEK MÁR	19
HALÁL ÚR!	20
HALÁLRA VÁLTAN	21
DALTALANUL	22
HOLTPONT	23
BÚCSÚ	25
ITT NYUGSZIK NAGY LÁSZLÓ	26
SZAVAM	27
BÁBUTOK BÚBJÁN	28
SZÁRNYASOLTÁR	29
A MÉLYSÉGEKBŐL	32
IFJÚSÁG, MINT SÓLYOMMADÁR	34
POTOMSÁG	35
SZPARTAKUSZ ÉNEKEL	36

HITFOGYATKOZÁS	37
SZÉP ELMŰLÁS...	39
PARADICSOMI TŰZMADÁR	40
POKOLBÓL JÖVET	41
AZ ÉN KERESZTEM	43
SZÉLKIÁLTÓ	44

ÁVE, ÉVA!

ÁVE, ÉVA!	47
VERONIKON	48
VIKTÓRIA	49
EZÜSTHÍD	50
EGÉSZSÉGEDRE: KRISZTINA!	51
TÉL	52
ANGYALI ÜDVÖZLET	53
CIGÁNY KIKELET	54
ÉNEK VIRÁG HELYETT	55
A SZERELEM SZÉLÉN	58
HAMIS JEGYBEN	60
A SZERELEMTŐL VÉGLEG ELOLDVA	61
NUDISTA STRANDON	62

HUNGÁRIA KÁVÉHÁZ

SZÉKFOGLALÓ	67
KÁVÉ-SZONETT	68
IRODALMI ÉLET	69
AZ ŐSTEHETSÉG	70
AJÁNLÁS	71
VILÁGVÁROSI ÉJ	72
HÁT TI KIK VAGYTOK?	73

MAGYAR NÓTA	74
FOLK BEAT	75
EGY RAKÁS VERSRŐL	76
PROGNÓZIS	77
SZÉLJEGYZET	78
KÉT IDÉZET	79
RÍMEK	80
HOGY MIT CSINÁLJATOK?!	81
KÖZBESZÓLÁSOK	82
UTOLSÓ HITVITÁM	83
NYÍLT LEVÉL	84

BÜKKSZENTERZSÉBET

BÜKKSZENTERZSÉBET	87
DIÓFA	88
MÁRCIUSRA	89
ORSZÁGOS VIGYÁZZBAN	90
POFON	91
A SÁNTA SUSZTER	93
SEREG LIBA ÉLÉN	94
ŐSZIDŐ	95
IRÁNY: PÉTERVÁSÁRA!	96
HOL IFJÚSÁGOD TÚNT EL	97

ISBN 963 15 1789 6

SZÉPIRODALMI KÖNYVKIADÓ
FELELŐS KIADÓ ILLÉS ENDRE IGAZGATÓ

EGYETEMI NYOMDA – 80.5911

BUDAPEST, 1981

FELELŐS VEZETŐ SÜMEGHI ZOLTÁN IGAZGATÓ

FELELŐS SZERKESZTŐ DOMOKOS MÁTYÁS

MŰSZAKI VEZETŐ GINÁCS LÁSZLÓ

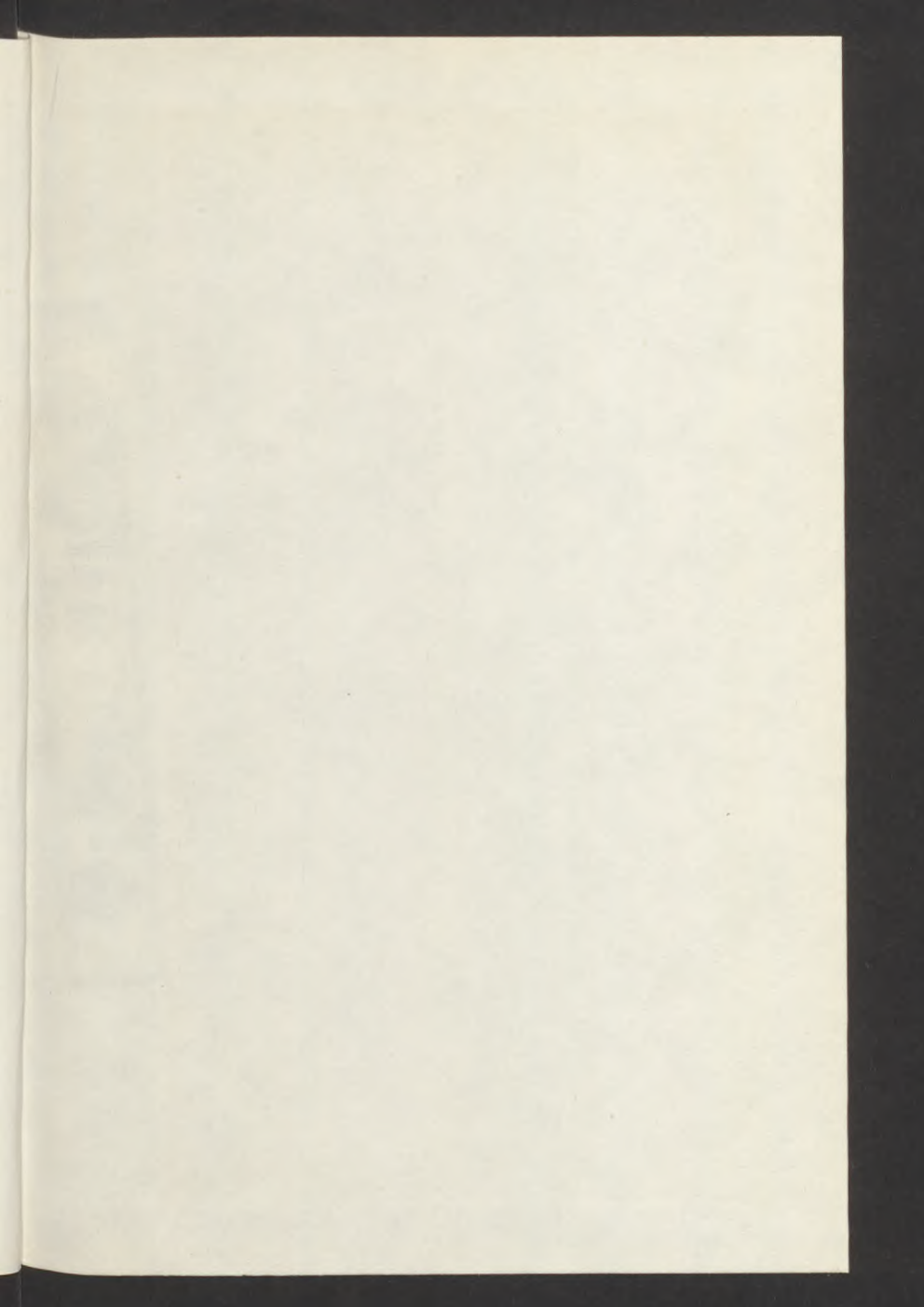
MŰSZAKI SZERKESZTŐ APRÓ TIBOR

A BORÍTÓ- ÉS KÖTÉSTERV NAGY ANDRÁS MUNKÁJA

A SZERZŐ FÉNYKÉPÉT CSIGÓ LÁSZLÓ KÉSZÍTETTE

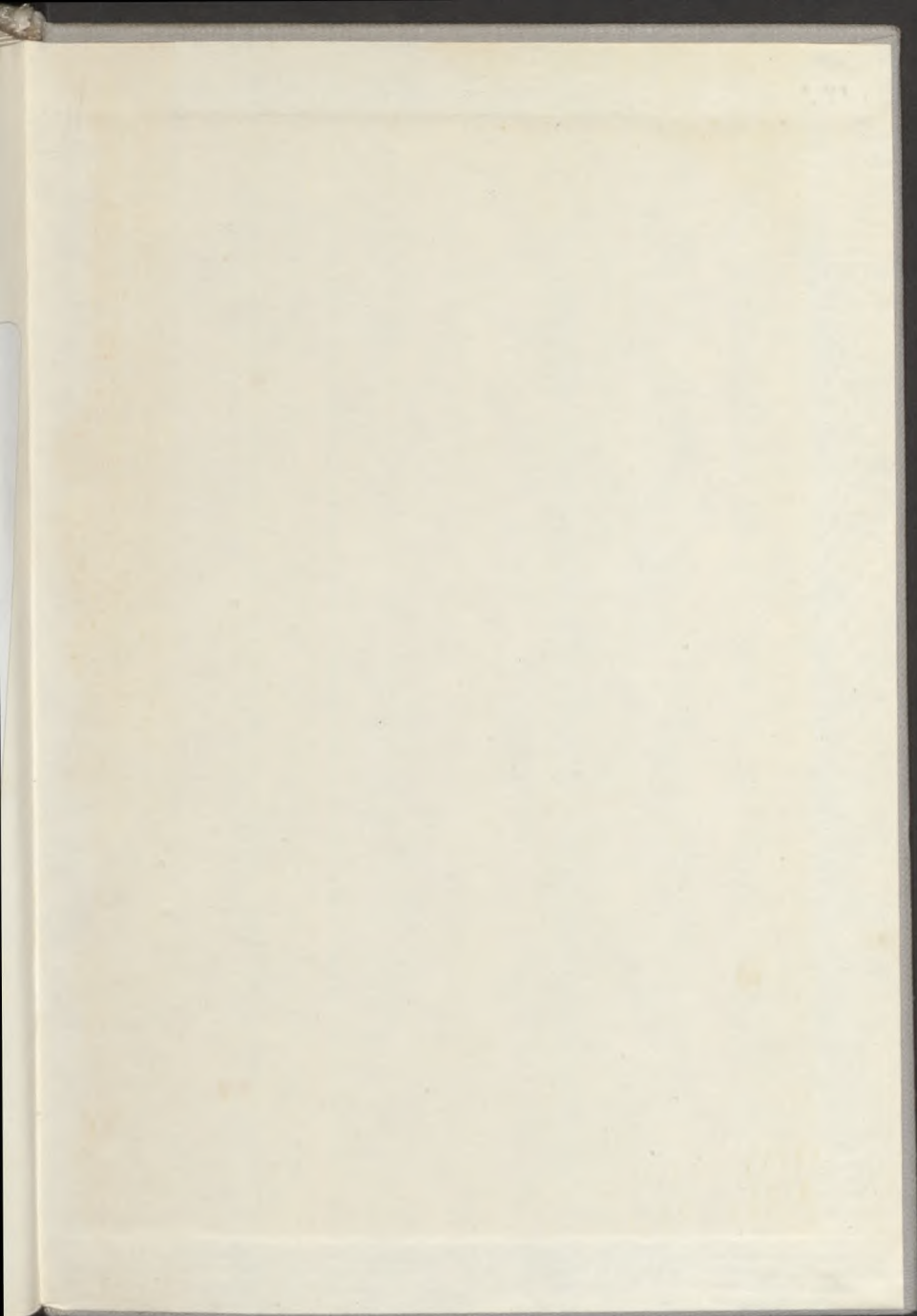
MEGJELENT 1981-BEN, 5,2 (A/5) ÍV TERJEDELEMBEN

SZ 3397 – I – 8182

1075

13-5

UTASSY JÓZSEF / POKOLBÓL JÖVET